

Stadsgedreven innovatie: een nieuwe relatie tussen inwoners en de gemeente Den Haag

“De betrokken burger regelt z'n zaken zelf”

Daar kopte de Volkskrant recentelijk mee. Het artikel gaat over burgers die samen eigen zorg inkopen of gebiedsbeheer op zich nemen. De timing van dit artikel had niet beter kunnen zijn.

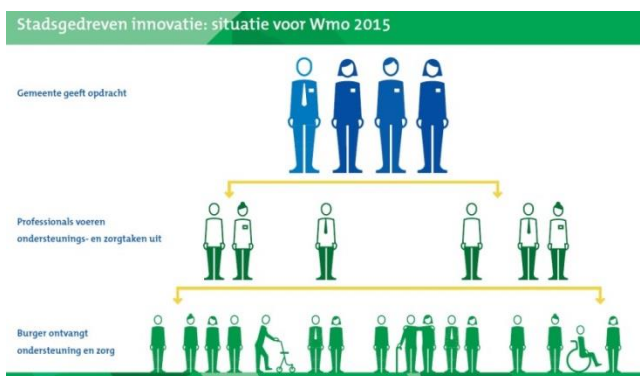
In de transformatie van de Wmo, waar de gemeente Den Haag zich al ruim voor inzet, is het tijd voor een nieuw samenspel tussen Hagenaars en de gemeente. De gemeente wil ruimte bieden aan innovatie en eigen initiatief, met doel zorg en ondersteuning dicht bij huis te bieden met een aanbod dat aansluit bij de behoefte van de Hagenaars. Initiatieven vanuit Hagenaars streven dit doel ook na, en zowel de Hagenaars als de gemeente staan voor de maatschappelijke opgave om deze beweging te verduurzamen.

Een mogelijke organisatievorm is de zorgcoöperatie. Bekend is dat zorgcoöperaties van onderop en los van de overheid ontstaan. Wat is dan de rol van de gemeente? Op 28 juni 2016 hebben 45 betrokkenen zich gebogen over de kansrijkheid van zorgcoöperaties in Den Haag. Dit kan onder andere vorm krijgen in een aantal proefgebieden.

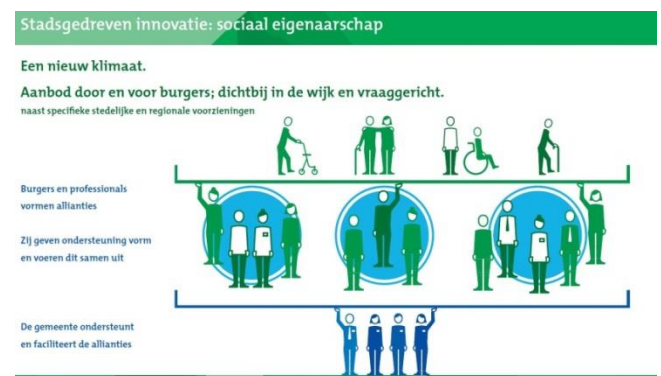
Op zoek naar kansrijke gebieden en de nieuwe rol van de gemeente.

Tijdens de bijeenkomst 'Innoveren door co-creëren' op 28 juni 2016 is een groot aantal partijen uit de stad op zoek gegaan naar plekken in Den Haag met voldoende mogelijkheden en ambitie voor zorgcoöperaties. Voorafgaand aan deze bijeenkomst zijn 154 kansrijke initiatieven van Hagenaars aangeleverd. De initiatieven zijn gericht op veel verschillende groepen. Ook gaan zij over diverse activiteiten zoals zorg en ondersteuning, sport, ontmoeting en cultuur. Sommige initiatieven zijn nog slechts een idee, terwijl andere zich al stevig hebben genesteld in de wijken.

Van

Naar

Op de bijeenkomst hebben de aanwezigen in een interactieve sessie aangegeven welke criteria van belang zijn om een inschatting te maken of een initiatief kansrijk is:

- Aansluiting van initiatieven op de behoefte in de wijk.
- Het draagvlak in de wijk en de bereidheid en legitimiteit die dit geeft is cruciaal voor een initiatief.
- Het bieden van zorg en ondersteuning dicht bij huis (letterlijk of figuurlijk).

Naast bovenstaande criteria zijn de volgende zaken ook van belang: de extra impuls die een initiatief kan geven aan andere activiteiten in Den Haag en de inbreng van eigen financiële middelen. Het initiatief kan daarmee continuïteit waarborgen.

Kansrijke gebieden

De weging van de criteria en voorkeur voor gebieden met verschillende problematiek leidde tot een selectie van zeven gebieden waar het ontstaan van een zorgcoöperatie kansrijk kan zijn: Moerwijk, Laak, Valkenbos, Mariahoeve, Waldeck en Bouwlust/Vrederust en Scheveningen. Deze gebieden werden door de aanwezigen herkend als wijken met energie en interessante mogelijkheden.

In Mariahoeve, Waldeck en Laak, lopen al gesprekken met Buurthuizen van de Toekomst en een Servicepunt XL over hoe deze door kunnen groeien naar zorgcoöperaties. Daarom is besloten in REVA (Regentesse-Valkenboskwartier), Moerwijk, Bouwlust en Scheveningen met de aanpak "stadsgedreven innovatie" te beginnen. Er wordt gebruik gemaakt van de ideeën, criteria, aangrijpingspunten en contacten die de bijeenkomst van 28 juni heeft opgeleverd. Dit samen met aanvullende informatie heeft per gebied een sociale netwerk kaart opgeleverd. Deze geven aanknopingspunten voor de partijen waarmee de eerste gesprekken zijn gestart. Tijdens deze gesprekken staan de volgende vragen centraal:

- Wat is de ambitie van de Hagenaars die de initiatieven dragen?
- Wat kenmerkt een gebied en welke zorgvraag is er?
- Hoe kan het eigenaarschap worden versterkt?
- Welke kansen zijn er om de onderlinge samenwerking te versterken?
- Is een zorgcoöperatie een goed antwoord op de zorgvraag van de wijk?
- Wat is de rol van de gemeente?
- Hoe kun je door co-creatie voldoende kracht creëren om een coöperatie te starten?

Omdat elk gebied weer anders is en elk initiatief ook weer iets anders nodig heeft staat nog open wat inhoud en vorm van de coöperatie zal zijn en welke rolverdeling tijdens het proces tussen de partijen die een coalitie willen vormen wordt afgesproken. De plannen van de inwoners van de gebieden zijn hierin leidend. De gemeente faciliteert hier graag in.

Stadsbrede ondersteuning

De gemeente wil niet alleen faciliteren en ondersteunen in de proefgebieden maar zij

wil deze rol ook op zich nemen voor Hagenaars uit andere delen van de stad die ideeën hebben. Voor deze Hagenaars en voor de samenwerkende initiatieven wordt in co-creatie –dus samen met hen– een stadsbrede interactief ondersteuningsplatform ontwikkeld waar partijen elkaar kunnen vinden, ideeën worden uitgewisseld en vragen worden beantwoord. Een team van medewerkers van de gemeente en Haagse burgers hebben op 12 en 13 september 2016 de eerste ideeën hiervoor uitgewerkt.

Hagenaars en medewerkers van de gemeente hebben in een scrumteam samengewerkt. Scrummen is een nieuwe projectmanagement methode. Door in een scrumteam samen te werken ontstaat er gelijkwaardigheid, krijg je meer begrip voor elkaar en gebruik je elkaars talent, kennis en ervaring.

Projectleider van de gemeente Petra van der Hoeven legt uit: *“Vanuit de Gemeente is deze werkvorm ingezet om de behoefte van burgers centraal te stellen en ons te laten inspireren door hun initiatieven en zoektocht hierbij. Dit gaat ons helpen de komende periode een klimaat te creëren waarin met name ruimte wordt gegeven aan mensen die hun eigen (of die van hun naasten) zorg- en ondersteuningsbehoefte willen regelen en dit samen met anderen willen oppakken. Het kan sneller, slimmer en beter en dat willen wij als Gemeente nadrukkelijker faciliteren om de eigen regie en het sociaal eigenaarschap te stimuleren.”*

Betrokken Hagenaars Jan Buijs en Frank Kanhai zijn beiden enthousiast. Jan (betrokken bij verschillende initiatieven waaronder het project Gezond Lang Thuis Wonen) vertelt: *“Wat er nu allemaal besproken is, is veel en nieuw, er is geluisterd naar elkaar, en zijn veel ideeën uitgewisseld over hoe mensen samen zorg kunnen regelen. Er was duidelijke uitleg, ik heb er een hoop van opgestoken en ik heb echt iets kunnen bijdragen”*. Ook Frank (Hagenaar met ideeën en actief in het organiseren van wandelgroepen en boodschappen service) vond het scrummen nuttig: *“Samen iets voor de gemeenschap kunnen doen, dat geeft mij voldoening en daarom heb ik meegedaan. Ik heb twee dagen vrij genomen, en daar heb ik geen spijt van. Ik heb heel veel geleerd, mogen netwerken, en leuke mensen ontmoet. En ik ben trots op het resultaat.”*

Jurriaan van der Meiden, beleidsmedewerker van de gemeente, vertelt: *“In het dagelijkse werk doe je natuurlijk dingen voor de stad maar dat is als beleidsambtenaar soms zo weinig tastbaar. Door nu samen met mensen uit de stad aan een concreet onderwerp te werken dat echt meerwaarde kan hebben voor de stad, is echt heel gaaf.”*

De werksessie heeft een aantal concrete resultaten opgeleverd waarmee de gewenste ondersteuning kan worden ingericht. Onder de noemer 'Samenzorgregelen' zal op korte termijn informatie online beschikbaar komen en zal de behoefte aan persoonlijk contact met iemand die barrières richting de gemeente slecht concreet invulling krijgen. Verdere wensen en behoeften zullen gaandeweg invulling krijgen. Hieraan zullen ook herhaaldelijk nieuwe werksessies met inwoners een krachtige impuls blijven geven.